

Decor de George Bacovia

Incadrare in epoca literara.

-Curente si orientari literare. Receptari critice.-

Poetul George Bacovia, care avea sa reprezinte culmea simbolismului de la noi, deschizand portile poeziei spre modernitate, s-a format in mediul simbolist al cenaclului de la Literatorul, condus de Alexandru Macedonski, pe care-l frecventeaza intre anii 1903-1904.

Apartenenta sa la simbolism si decadentism este clara nu numai prin prisma poetilor care-l inspira - Baudelaire, Verlaine, Rollinat, Laforgue, Poe, dar si prin crezul sau artistic, exprimat in Viata literara, reflectand din plin estetica simbolista - "in poezie m-a obsedat totdeauna un subiect de culoare. Pictura cuvintelor sau auditie colorata, cum vrei s-o iei... Intai am facut muzica, si dupa strunele vioarei am scris versuri... Fiecarui sentiment ii corespunde o culoare. Acum in urma m-a obsedat galbenul, culoarea de snadejde... In plumb vad culoarea galbena. Compusii lui dau un precipitat galben. Temperamentului meu ii convine aceasta culoare... Plumbul ars este galben. Sufletul ars e galben."

Dincolo de simbolismul evident, poezia lui Bacovia are si alte atuuri. Atat George Calinescu, cat si Nicolae Manolescu au remarcat artificii, manierismul bacovian. Cel din urma scria in Poeti moderni - "Primul lucru care ne izbeste la G. Bacovia este tocmai spiritul teatral, manierismul, stilul suferintei. Nu ascultam spovedania unui bolnav, ci luam parte la o punere in scena, poetul desprinzandu-se pe fondul universului caruia i-a dat viata aproape ca un personaj. El e absent si prezent, autor si actor."

Aceste aprecieri critice pun in lumina si o alta constanta a poeziei bacoviene - relatia dintre planul exterior si cel interior. Aceasta este ceva mai complicata decat o simpla armonizare. Desi Bacovia este sensibil in fata peisajului exterior, selectand imagini de o rara si ascunsa frumusetate, penduland intre gingasia florilor fanate si macabrul cadavrelor in descompunere, el nu realizeaza propriu-zis ceea ce se cheama o descriere de peisaj. Obiectul descrierii sale e haotic si selectiv, parand mai degraba o cheie de interpretare, un cod al descifrarii peisajului interior. Absurdul, care insoteste adesea acest peisaj, se poate explica prin aceasta scufundare in sinele, ce reprezinta de fapt lumea. Elementele asa-zisului tablou exterior - ploaia, copacii, orasul, apusul, toamna - asigura, halucinant si eficient, trecerea in planul interior, adevaratul "obiect" al descrierii. Un exemplu in acest sens este si poezia Decor, aparuta la Iasi in revista Arta in numarul 19, la 15 martie 1904, selectata apoi si in volumul Plumb din 1916.

-Tema si semnificatia titlului. Influenta.-

Tema poemului pare sa fie o descriere de natura, prin intermediul careia eul poetic bacovian face o incursiune in realitatea interioara, dezvaluindu-ne melancolia neagra a proximitatii mortii. Titlul poeziei -Decor - reflecta artificialitatea, manierismul specific bacovian al acestui peisaj desprins

parca de pe scena unui teatru. Chiar daca poezia este un pastel, ea nu mai infatiseaza natura, libera, salbatica, asa ca in opera eminesciana, ci parcul. Acesta este parte integranta a mediului citadin, constituindu-se intr-un element simbolist, dar, in acelasi timp, si rezultatul unei "puneri in scena".

Poezia are la baza contrastul alb-negru, un joc de lumini si umbre, inspirat, fara indoiala din poezia romantica. Contrastul capata, insa, aici o cu totul alta finalitate, care il apropie de poezia moderna, sporind senzatia de artificialitate, de iesire din realitatea imediata. Criticul Nicolae Manolescu vorbeste despre o "coborare in infern" - "Dintre poetii romani, Bacovia e singurul care a coborat in Infern. Vedeniile aduse la suprafata sunt, la lumina zilei, stranii si tulburatoare ca imaginile de la panorama."

Ninsoarea, ca si ploaia in Lacustra, este simbolul distrugerii universului si elementul de trecere in planul interior. Selectiv si comprimat, pastelul bacovian are foarte putine in comun cu modelul instaurat de Alecsandri, folosind contrastul cromatic ca pe o serie de flashuri ce-i permit sondarea unor zone ascunse ale subconstientului.

-Elemente de structura si compozitie.-

Poezia contine trei catrene, insotite fiecare de cate un vers liber ce functioneaza ca un refren. Aceste versuri libere sunt extrem de importante in succesiunea celor doua planuri ale poemului - planul interior si cel exterior. Primele doua fac trecerea de la exterior la interior - cu adnotarea relativitatii acestor termeni -, iar al treilea marcheaza fuzionarea lor, incheind rotund ciclul.

Incipitul este abrupt, insistand asupra contrastului alb - negru, asigurand patrunderea intr-o realitate halucinanta - "Copacii albi, copacii negrii". Caracterul criptic al acestui peisaj este accentuat de finalul care suprapune definitiv cele doua planuri. Intre caderile secventiale ale zapezii, reprezentand aici imaginea trecerii, punctate de strfulgerarile "copacilor albi, copacilor negri" se consuma aventura existentiala a poetului, aflata permanent sub imperiul mortii. Imaginile vizuale - "copacii albi, copacii negri", "pene albe, pene negre" alterneaza cu cele auditive - "...regretele plang iar...", "pasare cu glas amar". Refrenul serveste la crearea unor armonii obsedante, ajutat si de comprimarea la maximum a imaginilor selectate.

Procedee si mijloace artistice. Imagini si figuri de stil.

Figura de stil cel mai bine reprezentata este epitetul, ilustrand simplitatea extrema a inventarului artistic bacovian. El accentueaza contrastul alb-negru sau insista asupra apropierei mortii - "decor... funerar". Primul catren e dominat de alternanta alb-negru, realizata prin epitet, sugerand printr-o tehnica moderna, relatia complexa a termenilor unui contrast. Cheia de interpretare este variata - alb si negru, viata si moarte, imaginea si negativul ei. Peisajul se transforma treptat in radiografia realitatii interioare, sub presiunea izolarii si singuratatii. Personificarea "...regretele plang iar..." amplifica alunecarea spre planul interior, dominat de prezenta mortii. Catrenul al doilea se deschide cu aceeasi alternanta halucinanta, asociata cu imaginea pasarii ce constituie un element

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

al vietii. Existenta este , inasa asociata prin intermediu! metaforei "cu glas amar" cu suferinta si regretul.

Epitetul "secular", atasat parcului sugereaza discrepanta dintre aparenta stabilitate a realitatii exterioare, in opozitie cu fragilitatea si echilibrul precar al celei interioare. Versul liber ne intoarce iarasi spre interiorul sinelui, facand parte in acelasi timp din aria semantica a existentei umane, vazuta ca fantomatica, iluzorie si plina de suferinta - "In parc fantomele apar..." .

Ultimul catren are la baza enumeratia, ce structureaza un adevarat caleidoscop de simboluri care apartin, cel putin aparent, planului exterior - frunzele, copacii, penele, intr-un cuvnt, decorul. Selectarea lor haotica sugereaza desertaciunea conditiei umane, amenintata permanent de umbra mortii, care face ca, atat realitatea interioara, cat si cea exterioara sa se prabuseasca, amestecandu-se "si frunze albe, frunze negre; / Copacii albi, copacii negri; / si pene albe, pene negre,/ Decor de doliu, funerar...". Ultimul vers liber aduce imaginea ninsorii, simbol al sfarsitului de lume, o cortina ce se lasa peste actul final - "in parc ninsoarea cade rar...". Izolarea eului de lumea inselatoare si de sine insusi este acum completa.

-Versificatie-

Primele doua catrene au rima imbratisata, in timp ce ultimul nu are decat doua versuri care prezinta rima. Masura este variabila, de 8-9 silabe, iar catrenele cu rima au si ritm iambic, de unde si sonoritatea stinsa, melancolica.

-Modurile si timpurile verbale.-

Singurul timp folosit in poezie este prezentul, sugerand asumarea acestei realitati in alb si negru, in care interiorul si exteriorul isi pierde granita care le separa, contopindu-se. Halucinanta realitate are loc aici si acum, acaparanta, dar totusi efemera, mereu in apropierea amara a mortii.

-Concluzii-

Dincolo de esenta simbolista a poemului, marcat de prezenta mediului citadin, de artificialitate, sonoritatea stinsa si de estetica vagului, poezia bacoviana Decor ne invata lectia simplitatii. Printr-o alternanta alb-negru, si cu minimum de mijloace artistice, poetul ne convinge ca lumea si sinele se confunda, prabusindu-se impreuna sub caderea linistita a fulgilor de nea, semnul exterior al acestui cataclism.